

Veřejná podpora

9.6.2011, Moravské Křižánky

EUROPEAN UNION
European Regional
Development Fund

EUROPEAN TERRITORIAL CO-OPERATION
AUSTRIA-CZECH REPUBLIC 2007-2013
Gemeinsam mehr erreichen. Společně dosáhneme více.

Kraj Vysocina

Kraj Vysocina

Veřejná podpora - pojem

Definici obsahuje článek čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU – přímo účinný právní akt

- „nestanoví-li tato Smlouva jinak, jsou s vnitřním trhem neslučitelné jakékoliv formy podpory poskytované **státem** nebo ze státních prostředků, které zvýhodňováním určitých podniků nebo určitých odvětví výroby **narušují soutěž** nebo hrozí narušením soutěže, pokud nepříznivě **ovlivňují obchod mezi členskými státy**“.

Co je veřejná podpora?

- 2 úhly pohledu Evropské komise:
- Pozitivní - přínos pro rozvoj regionů, přispívá k rozvoji malého a středního podnikání, umožňuje zavádění nových technologií, má pozitivní dopad na výzkumné aktivity apod.
- Negativní - narušuje soutěž v rámci vnitřního trhu EU, může mít až likvidační účinky na podniky z ostatních členských států, způsobuje neefektivní alokaci veřejných prostředků, které následně chybějí v jiných oblastech, nenutí podniky přijímající veřejnou podporu reflektovat tržní vývoj a přizpůsobovat se mu (tzv. morální hazard) apod.
- Při necitlivém používání představuje veřejná podpora hrozbu pro fungování vnitřního trhu.

Znaky veřejné podpory

1. Určité opatření je poskytováno státem nebo ze státních prostředků
2. Dochází zvýhodnění příjemce podpory, které by za běžných tržních podmínek nezískal
3. Důsledkem jejího poskytnutí je hrozba narušení nebo přímo narušení hospodářské soutěže
4. Má dopad na obchod mezi členskými státy

Všechny tyto znaky musí být naplněny kumulativně!!!!

Opatření ze strany státu

- Pravidla veřejné podpory pokrývají pouze opatření, při kterých dojde k přesunu **státních prostředků** (může se jednat o prostředky národní, regionální, obecní, prostředky veřejných bank, nadací atd.).
- Veřejná podpora nemusí být poskytnuta přímo státem samotným. Může dojít k jejímu poskytnutí také ze strany soukromých či veřejných zprostředkovatelů určených státem, např. v případě, kdy je soukromá banka pověřená správou prostředků státního programu podpory.
- Dopad na rozpočet – opatření musí zasáhnout veřejný rozpočet (poskytnutí dotace, nevybrání daní,...), tzn. veřejný rozpočet buď nějaké prostředky vydá nebo do něj nějaké veřejné prostředky nedoputují.
Pokud není prokázán dopad na veřejný rozpočet, nejedná se o veřejnou podporu!!

Výhoda určitému podniku

- Podnikem je jakákoliv entita bez ohledu na její právní status či způsob financování vykonávající tzv. ekonomickou aktivitu, tedy činnost, pro niž existuje na příslušném trhu konkurence
- Podnikem tedy zpravidla jsou podnikatelské subjekty (obchodní společnosti, družstva, fyzické osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění, svobodná povolání (advokáti, notáři, exekutoři, privátní lékaři), fotbalové kluby
- příspěvkové organizace, pokud vykonávají činnost, pro které je na trhu konkurence (např. vzdělávací služby) a za stejných podmínek obecně prospěšné společnosti, občanská sdružení, nadace.
- Podnikem není např. mezinárodní organizace

Výhoda určitému podniku

- Výhoda – s podnikem je zacházeno preferenčně – je „zvýhodněn“, upřednostněn před ostatními podniky (je postupováno selektivně) - prospěch, který by příjemce nezískal za běžných tržních podmínek
- Výhoda = opatření, které je vybočením z obecně aplikovaných pravidel, tj. profituje z něj pouze určitý podnik/sektor
- Selektivitu nezakládají obecná opatření, která nejsou určena konkrétnímu podniku (dostupná všem)

Narušení soutěže a ovlivnění obchodu mezi členskými státy

- Opatření zakládající VP musí mít dopad na hospodářskou (volnou) soutěž
- Musí existovat příčinná souvislost mezi poskytnutím výhody a narušením nebo hrozbou narušení hospodářské soutěže
- K potenciálnímu **narušení soutěže a ovlivnění obchodu mezi členskými státy** dochází již ve chvíli, kdy příjemce podpory vykonává ekonomické aktivity a účastní se trhu, na kterém probíhá obchod mezi členskými státy. Právní forma příjemce podpory není v tomto kontextu důležitá, jelikož i nezisková organizace může vykonávat ekonomické aktivity. Evropská komise dospěla k závěru, že pouze tzv. podpora *de minimis* (viz níže) neovlivňuje soutěž ani obchod mezi členskými státy a není proto považována za veřejnou podporu.

Nejběžnější formy VP

- Dotace na podnikání, tvorbu pracovních míst, školení a rekvalifikaci zaměstnanců
- Promíjení plateb sociálního a zdravotního pojištění (rovněž i promíjení penále)
- Promíjení smluvních pokut
- Daňové úlevy
- Koupě/pronájem pozemku vlastněného veřejnou institucí (např. obcí) za cenu nižší než tržní
- Prodej veřejné instituci nemovitosti za cenu vyšší než tržní
- Využití zvýhodněného přístupu k infrastruktuře zdarma
- Záruka za úvěr
- Příspěvek na reklamu

Co je třeba si zapamatovat

- 1. Formy veřejné podpory jsou neomezené
- 2. Veřejnou podporu zakládá pouze opatření, které kumulativně splňuje všechny uvedené znaky
- O veřejnou podporu jde pouze tehdy, dochází-li k přímému či nepřímému zatížení veřejných rozpočtů.

Co není veřejnou podporou

- Obecná opatření
- Opatření směřující jednotlivcům - fyzickým osobám (nikoliv však podnikatelům), např. sociální dávky, zvýhodněné úvěry fyzickým osobám mladším 36 let na pořízení prvního bydlení
- Opatření pokrytá pravidlem *de minimis*
- Opatření respektující princip soukromého investora a soukromého věřitele
- Kompenzace nákladů vzniklých v souvislosti se službami obecného hospodářského významu

Podpora de minimis

- Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 (obecná podpora de minimis)
- Opatření pokryté tímto pravidlem nemá vliv na soutěž ani obchod mezi členskými státy EU
- Administrativní hranice 200 000 EUR jednomu podniku za období 3 fiskálních let (100 000 EUR v odvětví silniční dopravy)
- Není nutná notifikace ani následná

Podpora de minimis

- Poskytovatel je povinen ověřit, zda příjemce nepřekročil hranici 200 000 EUR - registr de minimis/čestné prohlášení
- V rozhodnutí o poskytnutí podpory je nutné uvést, že je podpora poskytována v režimu de minimis (včetně celého názvu nařízení)

Registr de minimis

- Upraven zákonem č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje
- Povinnost poskytovatelů podpory de minimis do 5ti pracovních dnů ode dne rozhodnutí o poskytnutí podpory zaznamenat podporu de minimis do registru
- Rozhodné období – 3 fiskální roky
- Roky 2010 a 2011 jsou v registru, rok 2009 je třeba dokládat čestným prohlášením

Registr de minimis

- Funkčnost registru od roku 2010
- Pokuta až 100 000 Kč za neplnění povinnosti (pozdní plnění povinností spojených s registrem)
- www.compet.cz

Blokové výjimky

- Nařízení Komise (ES) č. 800/2008 ze dne 6. srpna 2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách)
 - Regionální podpora
 - Investiční podpora a podpora zaměstnanosti
 - Podpora na vzdělávání
 - Podpora malým a středním podnikům
 - ...

Blokové výjimky

- Vhodné zejména pro programy podpory
- Podpora je vypočtena jako procentní podíl uznatelných nákladů dotované akce
- Pro NUTS 2 Jihovýchod 40% základní výše podpory (zvyšuje se v závislosti na velikosti podniku a druhu podpory)

Děkuji za pozornost

Mgr. Václava Kotrbová, MSc.

kotrbova.v@kr-vysocina.cz

tel.: 604250412